

POSEBNA PRAVILA ZA OCENJEVANJE EKSPONATOV MAKSIMAFILIJE NA FIP RAZSTAVAH (SREV)

Jakarta 22. junij 2012

1. člen: Tekmovalne razstave

Ta posebna pravila so pripravljena v skladu z členom 1.5. »Splošnih FIP Pravil za ocenjevanje tekmovalnih eksponatov na FIP razstavah (GREV)« kot dodatek omenjenih načel, ki zadevajo Maximafilijo. Glej tudi »Vodila za ocenjevanje eksponatov iz maksimafilije«

2. člen: Tekmovalni eksponati

Maksimum karte morajo biti v skladu z načelom največje skladnosti med:

- a) poštno znamko
- b) sliko na razglednici in
- c) žigom

3. člen: Načela sestave eksponata

Sestavni deli maksimum kart morajo biti v skladu z naslednjimi značilnostmi:

3.1. Poštna znamka

Oznaka »poštna znamka« je rezervirana za poštnega operaterja, ki zagotavlja univerzalno poštno storitev v deželi, članici UPU (Universal Postal Union) ali pa na odvisnem ozemlju. Poštna znamka je na željo odjemalca lahko personalizirana (posamezno, zveza, firma...), pod pogojem, da je dostopna širši javnosti. Mora biti veljavna za plačevanje poštnine in nalepljena le na sprednji strani razglednice. Porto znamke, predžigosane znamke, kolki in znamke, ki kršijo etični kodeks UPU, niso dovoljene, kar velja tudi za uradne znamke, razen tistih, ki so na razpolago javnosti (Združeni narodi, UNESCO, Svet Evrope...). Poštne znamke, ki so izrezane iz poštних celin, so dovoljene le, če poštna uprava, ki je te celine izdala, dovoli njihovo takšno uporabo. Poštne znamke, ki jih stranka sama natiska, niso dovoljene.

Znamke, ki jih izdajajo poštni operaterji, ki jih za to pooblasti ustrezen državni organ, so priznane na enak način kot poštne znamke.

3.2. Razglednica

Mere razglednic morajo ustrezati velikostim, ki so sprejemljive za »Splošno poštno konvencijo«. Vendar so sprejemljive tudi razglednice kvadratne ali pravokotne oblike, ki so na razpolago na trgu, pod pogojem, da je mogoče postaviti na list formata A4 (210x297 mm) dve naenkrat. Iz spoštovanja do oblikovalca razglednic je strogo prepovedano zmanjšati njihovo velikost z obrezovanjem.

Slika na razglednici mora omogočati najboljšo možno skladnost (konkordanco) z motivom na znamki ali z enim izmed njih, če jih je več. Vse razglednice, ki popolnoma reproducirajo poštno znamko, to je na primer z zobčanjem, nominalo in imenom države, so prepovedane.

Slika na razglednici mora poudariti predmet na poštni znamki. Razglednice, ki so na trgu, se sprejmejo take kot so. Lahko imajo robove in tekst v direktni povezavi s predmetom na sliki. Stare razglednice imajo na sprednji strani prostor za korespondenco. Z izjemo omenjenih starih razglednic velja, da je kvaliteta maksimum karte tem boljša, čim večja je slika na njej. Razglednice z več slikami kakor tudi tiste s hologrami so prepovedane.

3.3. Žig

Žig mora odtisniti izključno pooblaščen poštna uprava. Slikovna oblika žiga in /ali teksta kakor tudi kraj žiga (ime poštne urada) morajo imeti povezavo z sliko na poštni znamki in razglednici ali z namenom izdaje (dogodek, dobrodelna dejavnost itd). Vsekakor so sprejemljivi tudi filatelistični žigi pod pogojem, da se spoštuje skladnost kraja žiga. Žigi, ki jih odtisnejo filatelistične službe majhnih držav, na katerih je le ime države, so sprejemljivi.

Skladnost je tem večja, čim bolj so povezani motivi na znamki, razglednici in sliki na žigu.

Običajni žigi brez ilustracij na njih so sprejemljivi pod pogojem, da vsebujejo ime kraja, kjer je poštni urad in je spoštovana skladnost tega kraja v povezavi z znamko in razglednico.

Žig mora biti odtisnjen v času veljavnosti poštne in čim bližje datumu izdaje znamke.

3.4. Klasifikacija eksponatov

Eksponate iz maksimafilatelije lahko razdelimo na:

- a) Države ali skupine držav
- b) Specializirano ali študijsko področje
- c) Tematiko.

3.5. Načrt

Uvodna stran, naslov eksponata in njegov načrt tvorijo celoto in morajo biti popolnoma skladni z prikazanim materialom (glej GREV, člen 3.3.). Zasnovo, strukturo in razvoj eksponata je potrebno jasno določiti.

4. člen: Merila za ocenjevanje eksponatov

Ocenjevanje eksponatov na FIP razstavah se odvija na osnovi dobro določenih splošnih meril (glej GREV, člen 4).

Za eksponate iz maksimafilatelije je dan poseben poudarek znanju in prikazani največji možni skladnosti (glej Vodila, spodaj)

5. člen: Ocenjevanje eksponatov

5.1. Eksponate maksimafilatelije ocenjujejo preizkušeni specialisti v razredu maksimafilatelije in v skladu z oddelkom V, členi 31 – 46 (glej GREV, člen 5. 1.)

5.2. Žirija bo pri uravnoteženem ocenjevanju eksponatov iz maksimafilatelije upoštevala naslednja merila (glej GREV, člen 5.2):

- Obravnava in pomembnost eksponata	30
- Znanje in raziskave	35
- Ohranjenost in redkost (gradiva)	30

- Prikaz	5

	100

6. člen: Končna določila

6.1. V primeru razlik v tekstu, ki izvirajo iz prevoda, prevlada angleška verzija.

6.2. Ta »Posebna pravila za ocenjevanje eksponatov iz Maksimafilatelije na FIP razstavah« je soglasno sprejela FIP Komisija za maksimafilijo na konferenci v Jakarti 22. junija 2012, ki mu je sledil pojasnjevalni odstavek 3.1. z enostavnim in jasnim pojasnilom, ki so ga sprejeli člani odbora FIP komisije za maksimafilatelijo 9. novembra 2013 in jih je odobrila Uprava FIP v Rio de Janeiru 23. novembra 2013.

VODILA ZA OCENJEVANJE EKSPONATOV MAKSIMAFILIJE

1. Tekmovalne razstave

Ta vodila dopolnjujejo splošna pravila (GREV) in posebna pravila (SREV) in služijo kot pomoč sodniški žiriji pri ocenjevanju, razstavljavcem pa pri izdelavi eksponatov in maksimafilije.

2. Tekmovalni eksponati

2.1. Eksponat iz maksimafilije je sestavljen izključno iz maksimum kart.

2.2. Kvaliteta sestavnih elementov in njihova medsebojna skladnost kvalificirajo maksimum karto kot »primeren filatelistični material« (GREV, člen 3.1).

3. Tekmovalni eksponati

Sestavni elementi morajo biti skladni z naslednjimi pogoji, dodatno k tistim, ki so opredeljeni v SREV, člen 3:

3.1. Poštna znamka

- Mora biti nepoškodovana.
- Samo ena znamka je lahko prilepljena na slikovni strani razglednice. Pred letom 1978, ko je bil sprejet »Mednarodni Statut za Maksimafilijo«, so dovoljene maksimum karte, na katerih je več poštnih znamk, če je ena od njih skladna z sliko na razglednici.
- V primeru, da je na znamki več celih ali delnih objektov, je potrebno vsakega izmed njih obravnavati posebej, če je to le mogoče.
- Znamka (ali blok, katerega sestavni del je, če je prilepljen na razglednico) ne sme presegati četrtno površine razglednice.
- Če je isti motiv prikazan na več skupaj (*se –tenant*) se držočih znamk, kot panoramski pogled, je lahko vse skupaj na eni razglednici. Če pa se motiv nahaja le na eni izmed njih, je pa lahko nalepljena le tista, na kateri se ta motiv nahaja.
- Uporaba znamk iz avtomatov, nalepljenih na prvo stran razglednice, je dovoljena.

- Abstraktni ali simbolni motivi v glavnem niso del maksimafilije in so iz nje izključeni.
- Za posamezen motiv je prednostni vrstni red naslednji: poštna znamka, ki je v skladu z filatelističnim programom poštne uprave, kjer je to glavni ali zlahka razviden drug motiv, nadalje personalizirana (osebna) znamka in nazadnje znamka drugega, s strani države, odobrenega poštnega operaterja.

3.2. Razglednica

- Razglednica mora biti, kolikor je to mogoče, v prodaji pred izidom znamke. Če pa je bila izdelana posebej, mora biti na njej kak že prej obstoječ dokument.
- Dovoljene so le kvadratne in pravokotne razglednice, ostale so izključene.
- Naslednjih elementov ni mogoče uporabiti za maksimum karte: kolažev, izrezkov, zasebnih fotografij na fotografskem papirju, barvnih ali črno-belih fotokopij, fotomontaž, risb in dokumentov, posebej pripravljenih za izdajo znamke in tiskanih na fotografskem papirju s pomočjo računalnika.

3.3. Žig

- Žig, iz katerega je razviden kraj in datum uporabe, mora biti čitljiv. Mora biti cel in udarjen tako, da je delno na znamki in delno na razglednici. To velja tako za ročne kot strojne žige.
- Neilustrirani (običajni) žigi so sprejemljivi pod pogojem, da je iz njih razviden kraj, kjer se nahaja poštni urad in je spoštovana skladnost kraja.

3.4. Klasifikacija zbirk

- a) Zbirke posamezne države ali skupine držav vključujejo maksimum karte, ki so narejene z uporabo znamk ene ali več držav, ki so med seboj povezane z geografskimi, zgodovinskimi ali kulturnimi vezmi. Na splošno se je potrebno izogniti kronološkemu vrstnemu redu izdaj, razen pri tradicionalnih eksponatih, ki so omejeni na eno obdobje.
- b) Specializirane ali študijske zbirke so osnovane, glede na izbor razstavljalca, ali na sestavnih delih maksimum kart, na različnih skladnostih (ali na obojem) ali na določenem obdobju.
- c) Tematske zbirke vsebujejo maksimum karte v zvezi z neko določeno temo. Niso niti prostorsko ali časovno omejene.

V teh treh tipih zbirk se lahko hkrati prikažejo tako imenovane »variantne maksimum karte«, se pravi iste znamke nalepljene na različnih razglednicah in z različnim žigi, vendar pa ob doslednem spoštovanju načela skladnosti. Če zbirka ne obravnava samo variantnih maksimum kart, je potrebno omejiti njihovo število, da ne bi bil prikazani material neuravnotežen in da se tako ne prikrije pomanjkanje materiala. Dovoljeni sta največ dve variantni maksimum karti na okno. Različen datum na istem žigu ni dovolj za izdelavo variantne maksimum karte.

3.5. Načrt

Prva stran eksponata mora vsebovati načrt. Opisati mora njegovo vsebino in jasno pokazati na vodilno idejo. Načrt mora biti logičen, uravnotežen in v skladu z izbrano temo in naslovom

ekspوناتa. Načrt mora biti razdeljen na poglavja. Samo kazalo vsebine ali literarni opis se ne more šteti za zadovoljiv načrt. Mora biti v enem od uradnih FIP jezikov.

4. Merila za ocenjevanje eksponatov

4.1. Ekspونات iz maksimafilatelije se ocenjujejo v skladu z členom 4 «Splošnih FIP pravil za ocenjevanje tekmovalnih eksponatov na FIP razstavah (GREV) in v skladu z »Posebnimi pravili za ocenjevanje eksponatov iz maksimafilatelije na FIP razstavah (SREV)«.

4.2. Obravnava in pomembnost eksponata

Skupaj se lahko dodeli 30 točk, od tega 20 za obravnavo in 10 za pomembnost.

Obravnava in razvoj eksponata se nanašata na naslednje:

- Dobra skladnost med naslovom, načrtom in vsebino eksponata.
- Logično in pravilno uvrščanje maksimum kart v skladu z vodilno idejo načrta.
- Pisna razlaga mora biti zgoščena in podati nekaj dodatnih informacij v zvezi z postavkami in/ali skladnostjo.

Pomembnost je povezana z težavnostjo razvoja izbrane teme v skladu z poznanim materialom in ozkostjo obravnavane teme.

4.3. Znanje in raziskave

Skupno se lahko dodeli 35 točk, 20 za znanje in 15 za raziskave.

Razstavljalca se ocenjuje glede na to, kako je izbral maksimum karte iz svoje zbirke, pri čemer mora eksponat jasno nakazati poznavanje izbrane teme, znamk, poštnih žigov kakor tudi razglednic, kjer je to potrebno.

- Znanje o znamkah se presoja glede na razstavljalčev komentar (namen in datum izdaje, vrsta, tisk, posebnosti, datum konca veljavnosti...).
- Znanje o žigih obsega vrste žiga, obdobje uporabe, in upravičenost uporabe (kraj, ilustracija, tekst).

Vsak poskus izboljšanja že odtisnjene žiga predstavlja ponaredek.

- Znanje o razglednici se ocenjuje glede na njeno skladnost z znamko, kvaliteto in redkostjo.
- Raziskave v maksimafiliji temeljijo na ugotavljanju treh skladnostih: predmeta, kraja in časa.

Skladnost glede motiva je bistvena značilnost prave maksimum karte. Ta skladnost med motivom na znamki in razglednici mora biti čim večja in vizualno razvidna.

Skladnost glede kraja se ugotavlja s povezavo med imenom kraja na žigu in motivom na znamki in razglednici. Žig prvega dne se lahko uporabi le, kadar je v skladu z gornjo zahtevo.

- Pri spomenikih, pokrajinah in nahajališčih je le en kraj, kjer je zagotovljena skladnost. To je tam, kjer se nahaja spomenik, pokrajina ali nahajališče. Če na tem kraju ni poštnega urada, je treba izbrati tistega, ki pokriva zadevno območje, ali pa najbližjega.

- Kadar gre za osebo, je primeren žig kraja, ki je s to osebo povezan: rojstvo, smrt, pogreb, delo ali vidik njegove aktivnosti, posmrtni časti itd. Če je znamka izrecno izdana za enega teh primerov, je žig kraja, kjer se je ta dogodek zgodil, boljši.
 - Če je na znamki prikazan dogodek, mora biti žig v kraju, povezanem s tem dogodkom.
 - Če je na znamki prikazano na primer letalo, vlak ali ladja, mora biti žig iz kraja, kjer je letališče, železniška postaja, pristanišče ali poštni urad na krovu, povezan s predmetom.
 - Maksimum karte, ki prikazujejo športne aktivnosti, so boljše, če je na njih žig krajev, kjer se te aktivnosti odvijajo.
 - Maksimum karte, na katerih so prikazana umetniška dela kot na primer slike, kipi, mozaiki, emajli, poslikana okenska stekla, freske, tapiserije in na sploh predmeti v muzejih ali zbirkah, morajo biti žigosane ali na kraju, kjer se nahajajo, ali na kraju, kjer so bile ustvarjene. Žigi drugih krajev se dovoljeni v primeru krajevnih razstav ali drugih dogodkov, ki so v povezavi z umetniškim delom (podpis ali portret avtorja, portret modela itd).
- Vendar pa naj pri sojenju eksponatov o umetniških delih, ob upoštevanju njihove univerzalne narave, sodniška žirija dovoli žig države, ki je znamko izdala. V primeru, kjer je isto umetniško delo prikazano na znamkah različnih držav, je maksimum karta z znamko in žigom države, kjer se umetnina nahaja, boljša. Kjer je umetniško delo sestavni del spomenika (kipa, freske, slike na steklu, mozaik itd), je najboljši žig najbližjega poštnega urada, kjer se spomenik nahaja.
- V primeru, da so na znamkah prikazani motivi, ki se nahajajo v drugih državah in ne v tisti, ki je izdala znamko, se zgoraj navedeni spregled nanaša na osebnosti in teme, povezane z vesoljem. Žig mora biti iz kraja v državi, ki je izdala znamko, kjer poteka dogodek, povezan z izdajo znamke.
 - Kadar poštna znamka prikazuje dogodek, pokrajino ali spomenik, ki se nahaja v drugi državi, ni mogoče pripraviti maksimum karte, ker gre v tem primeru za popolno pomanjkanje skladnosti kar zadeva kraj.
 - Žig, ki ga v tujini uporabi poštna uprava druge države (v primeru filatelistične razstave ali drugega dogodka), je dovoljen.
 - Žig je toliko bolj zanimiv, ko je odtisnjen na kraju, ki je tesno povezan s predmetom in ki skladno povezuje poštno znamko/razglednico glede na sliko in tekst v njem in ki je bil v uporabi bolj ali manj kratek čas.

Skladnost časa je določena z datumom žiga, ki mora biti v času veljavnosti znamke.

4.4. Ohranjenost in redkost materiala

Skupaj se lahko dodeli 30 točk, od tega 20 za redkost in 10 za ohranjenost prikazanega materiala.

Redkost maksimum kart je odvisna od:

- Relativna redkost vseh treh elementov, vsakega samega zase.
- Težavnost pri pripravi in/ali njihova starost.

Starost se določa glede na 3 obdobja:

- A. Pred 1946, ko je bila prvič podana definicija maksimum karte.
- B. Od 1946 do 1978.
- C. Po 1978, ko so bila sprejeta FIP pravila o maksimum kartah.

4.5. Predstavitev

Za predstavitev se lahko dodeli 5 točk.

Predstavitev eksponata mora biti dovršena in dajati dober splošen vtis. Zato mora biti skladna z naslednjimi merili:

- Uporaba listov svetlih barv.
- Izbran material je treba prikazati uravnoteženo, največ z dvema maksimum kartama na list (izogniti se je treba preveč praznih ali preveč natrpanih strani in prekritja kart).
- Spremljajoč tekst mora biti zgoščen, z berljivo pisavo in brez napak.

5. Merila za ocenjevanje eksponatov

Sodniki morajo za zagotovitev skladnosti ocenjevanja eksponatov maksimafilije izpolniti ocenjevalni list in vanj vnesti določene ugotovitve za razstavljavca in mu dati kakšen nasvet, kako izboljšati njegov eksponat.

Ker ponaredki niso dovoljeni, se razstavljavcem svetuje, da dajo dvomljivo gradivo atestirati.

6. Pogoji uporabe

Ta »Posebna pravila za ocenjevanje eksponatov iz Maksimafilatelije na FIP razstavah« je soglasno sprejela FIP Komisija za maksimafilatelijo na konferenci v Jakarti 22. junija 2012, ki mu je sledil pojasnjevalni odstavek 3.1. z enostavnim in jasnim pojasnilom, ki so ga sprejeli člani odbora FIP komisije za maksimafilatelijo 9. novembra 2013 in jih je odobrila Uprava FIP v Rio de Janeiru 23. novembra 2013. Sprejeta so bila tudi na 73. kongresu FIP v Seulu, Južna Koreja, 12. avgusta 2014.

© FIP Prevedel: Boštjan Petauer, 2017